

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vln.
□ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna).
□ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 14.

V Ljubljani, dne 22. julija 1911.

Letnik IV.

Vsem, kateri do sedaj še niso poravnali naročnine za tekoče leto, smo poslali ta teden položnice. Prosimo, da se iste takoj poslužijo, da ne bo nepotrebnih opominov.

Upravništvo.

Po sklepu odboroze seje na Bledu je Zveza naročila izkaznice. Odseki se pozivljejo, da pošljejo takoj naročila, da se more določiti število.

Naša načela.

V čem je naša moč?

(Nekaj časa primernih razmotrivanj.)

I.

Večkrat se zgodi, da pridemo s kakšnim nasprotnikom v družabnem življenju skupaj in se z njim prijateljsko razgovarjamo, ne da bi vlačili vmes politiko. Pri takih prijaznih pogovorih večkrat opazimo, da se nasprotnik saj na videz od nas splošno preveliko ne loči. V verskem oziru naletimo bolj redko na brezverca, navadno se izkaže vsak za mlačnega kristjana, če pa hočemo biti odkriti, moramo priznati, da je mlačnih kristjanov tudi med nami če ne ravno veliko, vendar tudi nekaj. Koliko je med nasprotniki dobrih kristjanov, nočemo tu razmotrivati; da jih je tudi, je gotovo. Tudi glede na нравno življenje se razlike med nami in nasprotnikom večkrat na prvi pogled ne zdijo prevelike. In tako je tudi, kar se tiče značaja, načina mišljenja, govorjenja itd., izvzemši seveda politiko. Pripomnimo, da imamo tukaj v mislih starejše liberalce, kakor jih povprečno srečamo po deželi, trgih in mestih, ne pa mlajšega liberalnega rodu, ki ga v verskem in moralnem oziru od nas cel svet loči, in onih par voditeljev in časnikarjev v Ljubljani, ki netijo boj zoper katoliško idejo, pa onih precej številnih, ki so liberalni le zato, da lahko bolj svobodno in nebrzdano živijo po nagnjenju svoje narave.

Ali torej res ni nobene prave razlike med omenjenimi nasprotniki in nami razun političnega pripadništva? Ali je res samo ta razlika, da eden deželni odbor napada, drugi ga pa hvali, eden povzdiguje Sokole, drugi se zavzema za Orle, eden zabavlja zoper dr. Šusteršiča, drugi ga občuduje?

Naš odgovor na to vprašanje je sledeči:

Gotovo je dosti takih liberalcev, ki bi jim bilo, v podobi govorjeno, treba samo srajco preobleči, pa bi bili lahko v našem taboru. V resnici jih je tudi mnogo k nam pristopilo. Glede teh vlada v naših krogih dvojno mnenje: Eni pravijo, da so to bili liberalci in bodo liberalci ostali, čeprav so zdaj naši pristaši, drugi pa sodijo, da to sploh nikoli pravi liberalci niso bili. Mi menimo, da se tukaj vnaprej in splošno ne da nič soditi, ampak je treba vsak slučaj premotrivati posebej. To se nam pa zdi brezdvomno jasno, da je med nami in tistim velikim številom nasprotnikov, ki jih imamo tukaj v mislih, tudi kar se tiče osebnega življenja in čustvovanja brez ozira na politično in socialno smer razlika, le da te razlike 1. ni vedno lahko opaziti, 2. se ta razlika razvija, je danes morebiti še majhna, bo pa postala čezdalje večja.

Težavnejše je vprašanje, v čem ta razlika pravzaprav obstoja?

Tudi to hočemo tu razmotrivati, in to je pravzaprav glavni namen teh naših člankov.

Kakor rečeno, pri nas v posameznih slučajih ni vedno lahko reči, je li ta ali oni res liberalec, ni li le zgolj pristaš takozvane narodno-napredne stranke, ki samostojno prav nič ne misli, ampak si da sovraštvo do vere in cerkve le od strankinih glasil natrobti, ne ponavlja li samo »Narodove« in »Jutrove« fraze brez globljega premisleka, se li ne da čestokrat le od osebnih in lokalnih nasprotstev voditi, v resnici pa je dober človek, ljubeč družinski oče, skrben gospodar, ki tudi svoje otroke vzgaja po božji volji? Poglejmo! Nedavno so Sokoli v Kamniku obhajali neko prireditev in pri tej priliki jih je neka gospa pozdravila. Morebiti (skoraj gotovo) ta gospa izpolnjuje svoje verske dolžnosti, saj kolikor je neobhodno potrebno, bila je vzgojena pri uršulinkah in

je gotovo tudi dobra mati in poštena žena. Sokolom pa je govorila tako-le, in to je treba kot dokument liberalne meščanske napolinteligence pozabnosti oteti:

»Dragi bratje Sokoli, preljube sestre Sokolice! Dobrodošli v našem naprednem mestu Kamniku! Veste, veste, ljubljene bratje in drage sestre, me slovenske matere moramo biti napredne, narodno napredne, sokolsko napredne, ne farizejsko napredne, in ravno taki morajo biti naši otroci, naši sinčki in naše hčerke. Vsi in vse morate biti napredni in napredne! Vsi moramo imeti ravne hrbte, zato jim, vi stariši, ne branite pristopiti k sokolstvu. Veste, moje napredne gospe, ravne hrbte je treba imeti! Na zdar!«

Te prazne in smešne besede so prava slika našega liberalstva, kakor živi v srcih njegovih pristašev. Ti ljudje po večini ne vedo prav, kaj govorijo, branijo nekaj, česar jim nobeden noče vzeti: svobodo, napredek, kulturo, in oznanjajo, kadar jih liberalno časopisje nakuri, »kulturni boj« ter zabavljajo zoper cerkev in vero, ki je pa velika večina teh narodnih dam in mož vendarle ne more pogrešati, kadar se gre za res. Človek bi torej sodil, da večina liberalcev sestoji kakor čebula iz samih lupin, srednja v osrčju je večalimanj še katoliška, potem svobodomiselna; vmes je napredna, neodvisna, kulturna, pa tudi ona, ki »v danjih mejah spoštuje vero«, »veruje v ljubečega Boga«, »povzdiguje dušo v goreči molitvi za ves slovanski rod«, »se klanja onim vzoriduhovnikom, ki imajo pred očmi le interes vere« itd. itd. To je vzrok, da se nam liberalci vedno v drugačni luči pokaže; če je dobro razpoložen, ljubeznjiv in sentimental, se od nas malo razlikuje, zjutraj, kadar je »Jutro« prebral, je pa vnet za pravoslavno cerkev v Šiški, potem je mir do večera, ko srka vase »Narod« od vrstice do vrstice in postane hud na vse cerkve in farje, tako katoliške kakor pravoslavne.

Vse to je res, a skrbno opazujočemu človeku ne more uiti, da se liberalci tudi takrat od dobrega katoliškega pristaša v dnu svoje duše loči, kadar se začas svojih predsodkov otrese in se dobrega ter še vedno vernega pokaže.

V čem je ta razlika? O tem prihodnjič.

Orli in politično delovanje.

Dasi orlovska organizacija ni v zmislu dozda veljavnega društvenega zakona politična, vendar ima njeno izobraževalno delo med fanti posredno velik vpliv tudi na razvoj političnega življenja v naši deželi. To povdarja tudi »Zlata knjiga«, ki daje slovenskim krščanskim, v Orlu organiziranim fantom natančna navodila, kako naj v javnem življenju nastopajo ter se za po-

litičen in socialen napredek ljudstva v svojem okraju in v celi deželi prizadevajo. Zato tega na tem mestu ne bomo zopet razkladali, ampak naš namen je le ta, pokazati, koliko naši fantje danes na našem političnem polju že pomenijo. Pustimo zazdaj na stran, da so najboljši in najvnetejši agitatorji, oni so si priborili tudi že vstop v naše javne korporacije! V tem oziru sta nam v zadnjem času došla dva dopisa, ki jih tu objavljamo.

Loški potok.

Izredna čast je doletela naš odsek v zadnjem času. Pri občinskih volitvah so kandidirali trije člani našega Orla, namreč br. predsednik ter br. tajnik Turk kot odbornika, br. podnačelnik Kordiš pa kot namestnik, in vsi trije so prodrli s krasno večino. No, pa to niso stari možje, ki bi le imenoma bili Orli, marveč slednja dva sta mlada moža in kaj marljiva telovadca; lansko leto poročena. Tako je dal naš odsek po poldrugem letu svojega obstanka zastopnike v najvišji zastop, občinski odbor. Vsekako izredna čast za cel odsek. Br. predsedniku je odsek priredil preteklo nedeljo kot zopet izvoljenem odborniku in vztrajnemu voditelju na polit. polju podoknico. Nad 20 Orlov v kroju in z lampijončki je obkrožalo pevski zbor, ki je zapel dve lepi pesmici. Nato se je razvil mogočen spreved s Tabra v »Društveni dom«, kjer je br. predsednik v navdušenem govoru slavil zavednost in požrtvovalnost našega ljudstva, ki je tako krepko nastopilo za svoje zastopnike. Govor je spremljalo viharo odobravanje in navdušeni živio-klici našemu br. predsedniku. Še nikoli nismo videli naše ljudi tako navdušene, kot ob tej priliki. In ne brez povoda. V političnem boju so tudi ostali bratje Orli delali kot marljivi agitatorji, zlasti brat načelnik ter brata Fr. Lavrič in Rojec. Trud ni bil zaman. Ponosen je cel odsek, da naši bratje nastopajo že kot ljudski zastopniki. Želimo jim pogumnega nastopa in marljive roke!

Drugi dopis slove:

K o m e n d a.

Kak ugled si pridobivajo Orli med našim ljudstvom, dokazuje to, da je bil član tukajšnjega odseka pri zadnjih občinskih volitvah v Mostah pri Komendi izvoljen za župana. Na to je po pravici ponosen ves odsek! To je jasen dokaz, kako ceni ljudstvo požrtvovalno delo Orlov, obenem pa nam v vzpodbudo, da v smislu krščanskih načel stojimo še nadalje na braniku za pravice slovenskega ljudstva. Le po tej poti naprej, ker je edino prava!

Mi le to pripomnimo, da je na te brate ponosna vša Zveza slovenskih Orlov. Saj je gotovo, da bodo le tisti mladi možje, ki so se izšolali v naši krščanskosocialni društve-

ni organizaciji, ki so telovadili pri Orlu, se navzeli discipline in se šolali v naših dvoranah ob predavanjih, tečajih in razgovorih, sposobni za naloge zastopnikov našega krščanskomiselnega ljudstva v političnih korporacijah. Takih, ki se k jaslim drenajo, imamo zadosti; požrtvovalnih, idealnih, v načelih popolnoma utrjenih in zanesljivih, ne samo za karijero, ampak za stvar samo navdušenih, pripravljenih pomanjkanje trpeti, takih predvsem potrebujemo in si jih hočemo vzgojiti. Zato se tembolj veselimo, da naši v društvenih šolah na kmetih izobraženi fantje vstopajo med vrste v boju osivelih mož v naših javnih zastopih. Na mlade može, ki so bili že par let neprenehoma v naši organizaciji, se tu pokorjevali, v nastopih vadili, navduševali in likali svojega duha, se bomo mogli zanesti. Pošteni, jasnega očesa, pravični na vse strani, blagi nasproti onim, ki trpe pomanjkanje, odločni, če gre za splošni blagor, za ljudske ideale, osebno pa lepega vedenja in plemenitega mišljenja nasproti vsakomur, pridni in vztrajni, Bogu zvesti — taki naj ostanejo naši Orli tudi kot javni funkcionarji!

Naša organizacija.

Goriški Orel.

Ker smo zadnje čase grajali, da od goriških orlovskih odsekov dobivamo le redko poročila o njihovem delovanju, da Zveza sploh nima pregleda in slike o goriški orlovski organizaciji in zlasti ne o okrožjih, so se poklicani goriški bratje voditelji Orla oglasili in mi tukaj njihovo poročilo v popolnem obsegu objavljamo, da se ne zgodi nikomur krivica in da vsak sliši, kar mu gre. Poročilo se glasi:

Soditi po nekaterih člankih v »Mladosti« bi se moglo misliti, da je orlovstvo na Goriškem pri koncu. V resnici pa je zelo drugače. Treba je najprej upoštevati, da je Goriška nekako preveč oddaljena od orlovske centrale. Kakor se je že večkrat povdarjalo na Zvezinih občnih zborih, dalje pismeno Zvezi, zahtevajo tukajšnje razmere ustanovitev posebne podzveze, ki naj bi obsegala odseke cele Goriške. To vprašanje je na dnevnem redu že nad leto dni. Za to so se izjavili vsi načelniki in predsedniki goriških odsekov pri seji dne 13. novembra, kar se je Zvezi tudi naznanilo. To vprašanje se je razpravljalo tudi na lanskem občnem zboru Zveze, ter se tudi rešilo tako, da naj Zveza Orlov skupno s »Kršč.-socialno zvezo« konečno zadevo uredita. Mi čakamo in smo Zvezi ponovno poročali, da še vedno čakamo konečne rešitve tega vprašanja.

Res je, da se je poročanje iz Goriške precej precej zanemarilo, a res je tudi, da se na Goriško kljub ponovnim vprašanjem večkrat ni dobilo odgovorov.

Drugače pa je na Goriškem položaj mnogo boljši, nego se vidi iz Ljubljane. Kdor ve, koliko mladine je bilo pred šestimi leti v našem taboru, se bo čudil današnjemu položaju. Plesi in Gaberščekova »Soča« in »Primorec«, to je bila edina duševna hrana, s katero se je futrala naša mladina. V moji domači vasi, ki šteje danes nad 50 mladeničev zvestih članov naše organizacije, jih v tem času ni bilo nad pet. Drugod je bilo še slabše. Dalje je tudi naša društvena organizacija v teku par let sploh silno napredovala. Ako upoštevamo moči, ki so nam na Goriškem na razpolago, se moramo čuditi, da se je sploh toliko napravilo. Imamo požrtvovalne delavce, a jih je malo. Le vneta duhovščina nas podpira, drugi naši, zlasti odločilni krogi pa malo ali nič. Ako bi se pri naših zavodih in tam, kjer imajo naši politiki besedo, nastavliali naši ljudje, bi imeli lahko več moči na razpolago, a tega na Goriškem ni. Povsod imajo prednost le liberalci in koritarji. Učitelji našega mišljenja nimajo zalombe, ne pri liberalcih, ne pri naših, celo mesta v zavodih našega šolskega društva, »Šolski dom«, so zasedena po liberalnih učiteljih in učiteljicah. To je tudi vzrok, da nam primanjkuje delavnih moči.

Kar se odsekov tiče, se splošno dobro razvijajo. Telovadni odseki se ustanavljajo povsod, posebno novi delajo pridno, nekateri starejši pa so se res polenili. Glavni nedostatek je, da nimamo veliko večših vaditeljev na razpolago in tudi v tem oziru bi morali od Zveze, oziroma njenega vaditeljskega zbora dobiti več podpore, kakor jo dobimo v resnici, ker telovadba trpi, ponekod tudi ni prave discipline. Potrebni so pri nas 1. celodnevni tečaji, 2. revizije in predvsem 3. podzveza.

Zdaj pa na svidenje v Ljubljani, kjer boste mogli videti vrle in številne čete naših fantov!

Opomba: S tem je veliko pojasnjeno. Opomniti pa bi bilo, da bi posamezna okrožja (briško, goriško, batujsko-dornberško in mirnsko) mogla vendarle pošiljati Zvezi po poslovníku zahtevana redna poročila, nadalje tudi posamezni odseki glasilo vseh Orlov, »Mladosti«, potem pa se pogreša zlasti slika o izobraževalnem delu po odsekih. Torej zveza je na vsak način bila prelahla. Za podveze bo br. Podlesnik izdelal natančen načrt, o katerem se bo obravnavalo avgusta meseca v Ljubljani. Kar se tiče Zvezine pisarne, je pa res nekaj netočnosti.

Telovadba.

Vaje na orodju, določene za tekmo ob priliki letošnje prireditve.

(Al. J.)

Z ozirom na to, ker so nekateri odseki obžalovali, da se vsled pretežko določenih vaj ne bodo mogli udeležiti tekme, smo prvotno za to določene vaje opustili in določili za tekmo ob priliki Zvezne javne telovadbe v Ljubljani nove vaje, ki jih tu objavljamo:

Drog.

1. Iz kolebanja v vesi z nadprijemom — vzpora (naopor) v zakolebu — premik — velevzmik — spad nazaj do vzosne vese — vzklopna vzpora — toč v opori (nazaj) — podmet do stoje na tleh.

2. Iz kolebanja v vesi s poprijemom — v predkolebu do vzosne vese — vzklopna vzpora — do stoje na rokah (hipno) s podprijemom — enkrat veletoč naprej s podprijemom — vzpora v zakolebu — preprijem v nadprijem — spad nazaj do vzosne vese — vzklopna vzpora — podmet.

3. T n e z n o: Iz vese z nadprijemom polagoma do sonožnega prednosa — tezni naopor (tezopor) do opore spred — sevlek naprej do vzosne vese — sonožen prevlek do strmoglave vese zad — vleknjeno (kolikor moči počasi) skozi rozovko do stegnjene vese zad — upognjeno nazaj do vzosne vese zad — (sonožen) prevlek do vzosne vese spred — polagoma skozi prednos do stegnjene vese spred — seskok.

Bradlja.

1. Znotraj bradlje: iz kolebanja v opori na zgornjih laktech — vzklopna vzpora — v zakolebu stoja na rokah v stegnjeni opori — polagoma v ramensko stojo — preval upognjeno naprej do vzosne opore — vzklopna vzpora — zanožka v desno (levo).

2. V opori na zgornjih laktech znotraj bradlje: kolebanje — v predkolebu preval nazaj do stoje v skrčeni opori (ramenska stoja) — preval naprej upognjeno do vzosne opore na zgornjih laktech — zakoleb — v zakolebu stegnjena vzpora — prednožka v desno (levo) z obratom v desno (levo) s čelom od bradlje (bočno).

3. V bradlji — kolebanje v opori na zgornjih laktech — v predkolebu na opor do prednosa — zakoleb — stoja na rokah v stegnjeni opori — spad nazaj vleknjeno do opore na zgornjih laktech — v predkoleb — preval nazaj — (kolikor moči vklenjeno) v predkolebu naopor do prednosa — v predkolebu premah prednožno z desno (levo)

nogo na levo (desno) bradljenico — z obratom v desno (levo) premah odnožno z levo (desno) do ležne opore na obeh bradljenicah — skrčka. (Razlaga tem vajam je slična oni v »Mladosti« št. 8, stran 62 in 63.)

Za tekmovalce.

(P. D.)

Glasom odborove seje z dne 25. maja na Bledu se je sklenilo, da priredi Zveza Orlov na dan 27. avgusta ob priliki javne telovadbe v jutro (ura se določi pozneje) tekmo. Zvezin vaditeljski zbor je sklenil v seji z dne 14. januarja 1911, da se bode tekmovalo na orodjih, drogu in bradlji, dalje proste vaje in skok v višino.

Vaje za drog in bradljo so objavljene v današnji »Mladosti«.

Proste vaje se bodo tekmovalce te, ktere so določene za letošnjo Zvezino prireditev, izvzemši četrto, torej nikakih novih.

Skok v višino se začne pri 100 cm.

Pri tem se ne bode gledalo samo na to, kdo bode skočil najvišje, ampak kdo bode skočil najlepše, to je, nogi kolikor mogoče v prednosu in roki v predročenju.

Kako se pa bode tekmovalo?

Sodniki (tisti, ki bodo tekmo nadzorovali) imeli bodo od vsakega orodja vaje, torej tri na drogu, tri na bradlji in tri proste vaje, vsako posebej napisane na posebnem papirju.

Vzemimo najprej drog.

Vse tri vaje, določene za drog, napisane vsaka na posebnem papirju, vržejo se v za to pripravljen mošnjiček. Za to določena oseba, katero tekmovalci sami lahko izberejo, vzame en papirček iz mošnjička in prebere glasno pred tekmovalci izžrebano vajo. Ta se tekmuje. Iz tega je razvidno, da mora biti vsakdo pripravljen na vse vaje, telovadilo se pa bode samo po eno.

Ravno tako postopanje se vrši za bradljo in proste vaje.

Tehnična navodila za tekmo.

Tekmovalci stojijo v odmoru v čelni vrsti pred orodjem. Ko pride na vsakega posameznika vrsta, se postavi v pozor, koraka k orodju, se ustavi ter počaka tako kake tri sekunde. Potem šele napravi mali počep in zaročenje ter skoči z zamahom rok na orodje. V tej vesi, oziroma opori ostane dve do tri sekunde, potem začne z vajo. Pri tem mora vsak premisliti, kje bo pričel vajo, da mu sredi vaje po eventualnih točih ali obratih ne zmanjka prostora na orodju. Ko dokonča vajo, skoči lepo od orodja; paziti je treba vsakemu na to, da obstoji na tistem prostoru, kamor je skočil. Pri tem naj se obdrži predročenje ali odročenje, kakor

Mladičev vojska
poklonit želi
Mariji se v Logu,
kjer hram Njen stoji.

Vihrale tam mimo
vojské so nekda,
tam Orel poguma
si prosi za zdaj.

Sovrag mnogobrojni
je tam pokopan;
domovju zasvetil
svobode je dan.

Vrst vojnih Kraljica,
daj Orlom pogum,
v pepel da zatremo
sovražnih broj trum!

Zvestobo prišega
src Orlov ti sto:
»Marija, o varuj,
nas z močno roko!

V mladostno življenje
Tvoj nésemo vzor;
Marija, pomagaj,
nam Orlom navzgor!

Do solnca Resnice
nas dvigni krepkó,
da zmagamo sebe,
zmot svetnih temó!

Med nami, tam v Logu
naprej še kraljuj,
zatri, o Mogočna,
moč satanskih struj!«

br. Šmič.

Naši fantje.

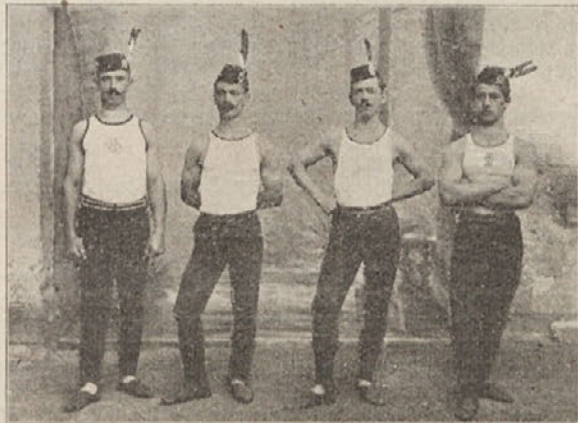
Okrožja.

Tržič. Dne 28. maja 1911 smo imeli mladeniški tečaj, pri katerem nas je br. Jeločnik podučil v telovadbi, zlasti pa v redovnih vajah. Zastopani so bili odseki iz Kranja, Naklega, Podbrezj, samo iz Senčurja ne. Na ta dan je bil javen ljudski shod, na katerem je Zvezin podpredsednik br. Podlesnik poudarjal narodno idejo ter nas tako navdušil za narod in domovino. Za tem je govoril Zvezin načelnik br. Jeločnik o potrebi orlovske organizacije. Toliko o tem. Naročili smo si tudi ročke po 40, 50 in 60 kg težke in jih pridno dvigujemo ter si tudi pri tem pridobimo moč. Nekaj bratov nas je tudi zapustilo, a upamo, da se kmalu vrnejo iz tujine. Zastopani smo bili tudi pri blagoslovljenju Domov v Šmartnem pri Litiji in na Viču. Predsedstvo kranjskega okrožja je oddal br. prof. Malnar med počitnicami tukajšnjemu predsedniku g. župniku. Nekaj fantov se je tudi pripisalo in si bodo tudi nabavili kroje, tako da bomo imeli v Tržiču 25 krojev.

Idrija. 21. maja smo imeli v Idriji lep tečaj. Udeležilo se ga je okrog 50 zastopnikov. Ob pol 8. uri smo imeli sveto mašo, katero je daroval č. g.

Jos. Gnidovec. Takoj po sveti maši nam je predaval br. učitelj Josip Novak v lepih besedah o omiki srca in olik na zunaj. Takoj za njim pa nam je predaval br. Karol Treven o mlačnosti. Govornika sta bila oba na mestu, le žal, da je bil nam čas le kratko odmerjen, da se ni mogla debata zadostno razviti. Po predavanju se je vršil tehnični tečaj. Udeležilo se ga je 33 telovadcev vseh v okrožje spadajočih odsekov razen črnoverškega. Tečaj se je pričel ob 10. uri. Najprvo je bil nastop zastopnikov v redovnih vajah od vsakega odseka zase, nato skupno proste vaje, orodna telovadba itd. Pri orodni telovadbi se je telovadilo na sledečem orodju: drog, bradlja, skok v višino, krogi, ročke in konj. Konec ob 12. uri. Prav lepo je bilo videti, kako so fantje lepo izvajali različne precej težke vaje. Sploh je tečaj prav dobro uspel. Takoj po telovadbi je bilo skupno kosilo v dvorani hotela Didič. Po kosilu se je vršil občni zbor našega okrožja. Br. predsednik pozdravi vse br. zastopnike, ki so se kljub precej neugodnemu vremenu odzvali v tako obilnem številu, ter odpravi zbor. V svojem poročilu omenja, da nismo bogve kaj napredovali v številu članov, kakor tudi ne pri telovadbi, do katere celo peša veselje. Graja posebno to, da pri par odsekih, med katerima je tudi Idrija, fantje raje večkrat v gostilni sede, mesto da bi šli k telovadbi. Dalje spominja dva odseka, naj se pokorita okrožnim sklepom ter pošljata prepise sej; en odsek opozori tudi radi verske mlačnosti, pohvalno pa omeni, da so se fantje držali strogo sklepov okrožja pri letošnjem naboru. Br. Josip Novak, zastopnik katol. del. družbe, pripomni, naj odseki vzamejo z veseljem na znanje poročilo predsednika, akoravno so bila za nekatere odseke slaba, s trdnim sklepom, v bodoče se poboljšati, ker br. predsednik je hotel s tem odseke le očistiti še tistih peg, vsled katerih odsek ne more napredovati. Omenja, da obstoji okrožje dve leti ter obsega šest odsekov; imelo je v preteklem poslovnem letu 12 odborovih sej in dve predsedstvene seje; dalje navede vse nastope, pri katerih je bilo okrožje zastopano; poroča, da so se mladeniški sestanki vršili redno, da se je naraščaj razpustil, katerega pa zbirajo po nekod v mladeniških Marijinih družbah. Med letom so nas zapustili br. Mihael Zevnik, br. Ambrozij Rusjan in br. Lavoslav Kogej, mesto teh je imenovalo okrožje v svoji seji namestnikom br. Jos. Gnidovec in br. Vekoslava Flander. Slednjič poroča, da so se vršile revizije po vseh odsekih, katerih poročila je poslalo okrožje Zvezi Orlov v pregled. Nato poroča br. blagajnik o denarnem stanju našega okrožja. Dohodkov smo imeli 124 K 09 h, stroškov 94 K 01 h, preostanek 30 K 08 h. Skupno premoženje 80 K 08 h. — Br. načelnik poroča o vseh javnih in društvenih prireditvah, kjer je bilo zastopano okrožje, dalje da so se vršile redne vsakomesečne seje vaditeljev, združene s telovadbo; v marcu in aprilu so se izvršile pri vseh odsekih revizije, katerih poročila so se poslala Zvezi. — Okrožje šteje po omenjeni reviziji 110 telovadcev. — Pri volitvi se je konstituiral sledeči odbor: predsednik Ivan Jazbar, podpredsednik Fran Tratnik, tajnik Lavoslav Puc, namestnik Slavko Erznožnik, blagajnik Ivan Svetličič, namestnik Kanduč Ivan, odbornik Josip Gnidovec, načelnik Vek. Flander. — Pri slučajnostih se je razpravljalo o članarini za prihodnje leto in glede okrožne javne telovadbe. — Br. Kanduč priporoča več močastosti, da ako pridemo med nasprotnike, ne bomo boječi, ter da se vadimo več v govorništvu, da bomo znali svoje pričanje braniti pred nasprotniki. — Br. Treven priporoča, ker se je naraščaj razpustil, da se mlade fante združuje v mladeniških Marijinih družbah. — Končno priporoča br. okrožni predsednik več discipline v odsekih ter zaključiti občni zbor, nato se je vršil še sestanek odbora, kjer se je določilo, da se vrši prihodnja seja dne 18. junija v Žireh združena s predavanjem. — Ob 4. uri popoldne pa je bila dvorana hotela Didič premajhna, da bi dala prostora vsem, ki so želeli slišati govor br. Janka Cegnarja na velikem ljudskem predavanju. Govoril je brat

lahko rečem iz srca nas vseh in le želeli bi bilo, da bi nas večkrat vzradostil s kakim enakim predavanjem. — Po ljudskem predavanju pa smo se razšli v zavesti, da nas druži bratska ljubezen ter da v tej ljubezni med seboj prodremo do jasnih svetih naših ciljev.

Štirje — Orli brati.

Slika nam predstavlja štiri brate Orle iz družine Tomažin v Podbrezjah. To so sinovi letos umrle vzgledne matere Marije Tomažin, ki je imela veliko ljubezen do naše organizacije in je bila tudi sama delavna članica ženskega odseka Katoliškega izobraževalnega društva. Dobra mati — dobri sinovi!

Odseki.

Podgora pri Gorici. Že dolgo časa ni bilo nič slišati o našem Orlu. Pomanjkanje telovadnega orodja, še bolj pa hudo nasprotovanje nasprotnikov je oviralo, da naš odsek ni mogel delovati. Zadnji čas smo začeli bolj delovati. Dne 2. julija je imel naš odsek svoj občni zbor, na katerem so bili izvoljeni sledeči bratje: br. Andrej Paglavac, predsednik, br. Baudek Jušt, blagajnik, br. Ivan Frjan, zapisnikar, Jušt Miklus in Ivan Eržen, odbornika. Načelnik br. Ivan Mejač. Podnačelnik br. Al. Frjan. Občni zbor izreka zahvalo vsem gospodom, ki so darovali doslej 97 K 02 h. Bog daj mnogo posnemovalcev. Naš odsek šteje sedaj 19 rednih članov. Naročili smo drog, na katerem telovadimo dvakrat na teden. Večina bratov hodi tudi k pevskim vjam. — Pri zadnji seji je odbor sklenil, da povabi vse brate k pristopu k tukajšnji podružnici »Slov. Stražer«. — Od sedaj naprej bomo večkrat poročali o svojem delovanju.

Branica. Občni zbor dne 5. junija 1911 se je vršil tako-le: Br. predsednik kurat Šmid je otvoril s primernim govorom zborovanje in opozoril brate Orle na prerokovanje nasprotnikov, ki nam niti enega leta življenja niso prisojali. Še smo tu in še več nas je, pa tudi nekaj znamo, organizatorično in tehnično. »Pa kaj bom govoril« zaključil, »dovolt, mi smo čez leto stari, sokol pa je poginil, predno se je zvalil.« Nato nadaljuje tudi svoje poročilo kot tajnik. Oddanih in sprejetih je bilo 120 pisem in dopisov. Veliko spisov, zlasti na vojaške oblasti, je neprecenljive vrednosti, kar pride kasneje v javnost, ko bo odsek popolnoma na čistem. Ti dopisi znajo biti velike važnosti za celo orlovsko organizacijo. Dal Bog! Z velikim veseljem so vzeli naši Orli vse to na znanje. — Nato da predsednik besedo blagajniku, ki sporoči sledeče: Članarine je prejel 37 K 50 h, zastale članarine je 13 K 40 h, skupnih dohodkov 293 K 66 h, skupnih stroškov 297 K 83 h, promet znaša 591 K 49 h. Lepa svota za tak majhen in mlad odsek! Priznamokljaj je že davno pokrit. — Poročilo načelnikovo se glasi: Telovadilo se je 55 ur s 448 telovadci, pride jih torej devet na uro, in

sicer od majnika pričeni. Rednih telovadcev je bilo 16, v kroju 7, ki so nastopili štirikrat, dvakrat pri procesiji, dvakrat pri slavnostih. Načelnik se je udeleževal tečaja v Ljubljani, več telovadcev vaditeljev pa tečaja v Vipavi. Pri javni telovadbi v Šturijah dne 7. julija 1910 nastopili so vsi naši telovadci. Vadile so se proste in redovne vaje, začetne vaje na drogu in moreška. Uspeh je bil povoljen, zlasti če se pomisli, da nismo od začetka imeli niti prostora ne, kjer bi telovadili in imamo drog šele od majnika sem. Br. načelniku se je dalo priznanje za njegov trud. Temu poročilo, h kateremu je predsednik dodal več opominov, je sledila volitev novega odbora. Blagajnik Sorta, kojemu se je bila v priznanje zaslug izrekla topla zahvala, predlaga za predsednika še br. kurata g. Šmida, ki je bil tudi soglasno sprejet. Podpredsednikom je izvoljen brat Hinko Bizjak, tajnikom pa zopet br. g. kurat Šmid. Ko pride volitev blagajnika, je seveda soglasno izvoljen naš vrli br. Sorta. Res ugovarja, da mora, ker je bil spomladi potrjen, k vojakom, obleči v jeseni cesarsko suknjo, prvi Orel braniški pri naboru, prvi potrjen, čast odseku, a vse ni nič pomagalo; do onega dne, ko je še med nami, naj bo on blagajničar, potem pa ga nadomesti br. Terčelj. Sprejeto z velikanskim veseljem. Načelnikom je bil na predlog br. predsednika izvoljen zopet naš skrbni in vestni br. Poljšak, podnačelnikom pa br. A. Terčelj. — Pri slučajnostih se oglasi br. Terčelj, ki predlaga, da naj se članarina plačuje en mesec naprej. Sprejeto. — Načelnik priporoča še več discipline; predsednik pa ostro graja prenašanje domačih razporov in nesporazumljenj v telovadnico. — Tako mora biti! Zakaj ste pa bratje? — Ko se je še več prav koristnih nasvetov podalo v spopolnjenje odseka, je zaključil predsednik ta zanimivi občni zbor s klicem: »Orli, do večje popolnosti na telesu, še do lepše pa na duši! Biva naj v zdravem telesu, vsigdar tudi zdrava duša! Orli, cvet slovenske moške mladine, oklenite se vsi tudi Marije, Orli, v mladeniške Marijine družbe!«

Stara Vrhnika. Mogoče bode že povpraševal kak brat Orel širom slovenske domovine, kako je kaj z novoustanovljenim starovrhniškim Orlom. Prav dobro! Nismo si mislili sprvega, ko se je odsek ustanovil, da bo tako lepo-procvital in deloval; seveda vztrajnosti je treba, katere pa hvala Bogu pri starovrhniških fantih Orlih tudi ne manjka. — Izvolili smo si zdaj tudi svojega načelnika, podnačelnika in enega vaditelja. Za načelnika br. Ignacija Grom, podnačelnika br. Josipa Jereb in za vaditelja br. Franca Strnad. Vsi vrli in neustrašeni fanti, s katerimi si bo odsek veliko pridobil. — Napravili smo si tudi svoj drog, katerega smo za enkrat postavili kar na prostem, na katerem se bomo gotove ure v tednu večbali v telovadbi. Za pozimi se bode pa že dobil kak prostor kje. V prvi vrsti pa bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala vrhniškemu bratom Orlom, kateri so nas do sedaj, ko še nismo imeli svojega orodja, tako pridno večbali v telovadbi. — Nedeljo po sv. Rešnjem Telesu se je odsek prvič v uniformah udeležil procesije sv. Rešnjega Telesa na Vrhniku. Ker zaradi slabega vremena se ni procesija vršila na praznik, ampak nedeljo po istem. Prvič je nastopalo 10 članov v kroju. Drugič bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala predsedniku vrhniškega Orla in podpredsedniku našega odseka g. Turšiču, ki prihiiti z Vrhnike enkrat na teden k nam, da nam pove kaj lepega in koristnega ali pa bere iz »Zlate knjige«, »Mladosti« ali kaj družega za naš napredek. — Drugim starovrhniškim fantom pa kličem, kateri še niso v naših vrstah: Le korajžo, fantje, tudi za vas se je ustanovil Orel. Z veseljem se oprimate tudi vi naše organizacije, nikdar vam ne bo žal za urice, katere bodede preživeli v orlovski organizaciji! Našemu odseku pa: Le tako naprej po začetni poti in z našim geslom vred: telesa moč, duha krepost, ta lepi cilj je tvoj — mladost.

Hotedršica. Dragi bratje Orli! Že dolgo ni bilo od nas v »Mladosti« nobenega dopisa, tako da se je

morebiti že marsikdo vprašal, je-li še sploh kaj Orlov v Hotedršici. Hvala Bogu, še nas je 17 in upamo, da nas bo še več. Telovadbo gojimo kolikor nam v sedanjem letnem času dopuščata delo in čas. Pri procesiji sv. Rešnjega Telesa smo bili v kroju ter nosili nebo. Glavne manifestacije Orlov v Ljubljani se nas udeležijo tudi lepo število, primerno našemu odseku. Nekateri sitneži se zaletavajo v nas, ampak, bratje Orli, pustimo jih pri miru ter pojdemo preko njih naprej do svojega cilja!

Cleveland (Ohio). Ustanovili smo po vzgledu slovenskih Orlov tudi tukaj v Clevelandu pri katoliškem slovenskem izobraževalnem društvu Orta, kateri koraka naprej in bo vključil temu, da nasprotniki vseh vrst skušajo vse moči, da bi nas zatrli, korakal naprej do tistih lepih ciljev, do katerih gredo vsi kranjski Orli. Zavedamo se, da smo z našo mlado organizacijo ustanovili to, kar je bilo že nujno potrebno, ako smo hoteli obvarovati se gotove pogube. Kajti še nikdar in nikjer ne divja boj zoper katoliško cerkev dandanes tako, kakor ravno tukaj. Toda mi se ne strašimo boja, ampak gremo naprej z zavestjo v srcu, da se borimo za dobro stvar. Telovadcev nas je 30 rednih in nekaj podpornih članov. Telovadima dvakrat na teden, in sicer enkrat redovne in enkrat orodne vaje. Dne 18. junija smo prvič skupno pristopili k mizi Gospodovi, seveda brez kroja za enkrat. Naročili smo tudi tamburice, katere v kratkem dobimo. Potem se bo življenje v društvu bolj poživilo. Da, le pogumno naprej brez strahu, kajti na našem pročelju se blišči svetli križ! Bratski pozdrav vsem Orlom! — Leopold Kušlan, t. č. načelnik.

Leposlovje.

Naša Micika.

Povest slovenskega dekleta.

Spisal Stanko Bor.

(Dalje.)

VI.

V torek je Tone rano vstal, položil voloma, ju lepo počedil, hitro zajtrkoval, naredil pred voloma križ, da bi ju dobro prodal in da bi bila tudi pri prihodnjem gospodarju tako pridna in bi se tako dobro redila, kakor pri njih.

»Veš Tone, kakor sem rekel, izpod tristo niti vinarja! Mlada sta, rejena tudi, za delo pripravna! Rajši ju nazaj priženi, kakor bi ju dal izpod tristo! Mesarju ju tudi ni treba prodajati! Skoraj škoda se mi ju zdi za pod nož! Srečno hodi! Če prodaš, pazi na denar! Zapomni si, izpod tristo niti vinarja!«

Stari Lončar je stoje na pragu naročal sinu in zrl toliko časa za njim in voloma, da mu niso izginili izpred oči.

»Skoro škoda se mi ju zdi prodati! Dobra živina!«

»Zakaj ju torej prodajaš?« je omenila Lončarica.

»I, večno ju tudi ne morem imeti pri hiši! Na prihodnjem semnju kupim drugi par, malo ceneje, da si kaj denem na stran!«

Tone se je pridružil drugim vaškim semnjarem in pogovor se je začel o sedanji ceni živine, o domači živini, ugibali so, kakšen bo današnji semenj, če se kaj prodalo ali ne.

Vrsta semnjarev se je večala, zdaj so dotekli tega, ki je šel bolj zgodaj, a je počasi gonil, zdaj jih je dohitel tisti, ki se je malo zamudil, a potem hitreje pognal.

Za malo vasico, nekako sredi pota, so dosegli Gabra z Micko. Mož je imel grčavo palico v desnici, z levico je zdajpazdaj vzel pipo iz ust, izplunil, rekel proti Micki kako, in začel zopet večji svojo pipo.

Micka je bila, kakor se je Tonetu zazdelo — boljše oblečena kot sicer; nosila je v culi kosilo za očeta in sebe, nosila je tudi korobač, da bi pognala vola, če bi se ustavljala.

»He, Gaber, počakaj no, kam se ti mudi? Gremo skupaj!«

Gaber se je okrenil, vzel pipo iz ust, izplunil in rekel obrnjen proti Micki: »Poglej jih, pa so naujo dohiteli!«

»Nič ni hudega zato!«

»Micka, poglej, Lončarjev Tone je tudi med njimi!«

Stari je pomežikal proti Micki.

»Naj bo!«

Micka je udarila po volu in gnala naprej. Stari je počakal domače semnjare in začel z njimi pogovor, moder in premišljen pogovor strogo gospodarskega, oziroma živinorejskega značaja. Tone je obmolknil, ko je zagledal Micko, in najrajši bi zaostal za vsemi semnjari, ostal daleč, daleč odzadaj, samo da ne bi zadela z Micko skupaj. Kako bi prenesel njen pogled? Kako bi mogel začeti po tem, kar se je dogodilo v nedeljo zvečer, z njo pogovor? Kako neznosno bi mu bilo korakati ob njej, vedeti, kaj misli o njem zaradi predvčerajšnje večera, molčati, ker ji ne bi mogel povedati kaj takega, da bi jo zanimalo. Tone je premislil, kolikrat sta bila skupaj, kaj sta govorila in si priznal, da je bilo izrečenih malo, silno malo besed, ki so vsaj malo merile na to, da bi se kdaj vzela. Ko bi ob nedeljskih popoldnevih hodil k Gabrovim, bi že še bilo, stari bi gotovo napeljal pogovor na to — in potem bi že bilo . . . Toda čudno, čudno in nedoumno je, da je Micka taka; stari bi rad, da bi jo vzel, mati menda tudi, on je sin premožnega kmeta, po tem, kako so se sukala druga dekleta okoli njega, je lahko sodil, da bi ga marsikatera rada dobila, sam je čutil v srcu zavest, čutil neuklonljiv ponos, bil prepričan o moči samega sebe, o moči, iz katere se je rodil trdni sklep: nobena se mi ne more ustavljati, kateri bom le prst pomolil, bo zgrabila s celo roko zanj. — Na, dobila se je ena, ki se mu ne uklone, ki mu kljubuje. In to je Micka, Gabrova Micka, katero bi milostno vzel za ženo, kadar bi se naveličal fantovskega življenja.

Zlomka vendar, kaj ima to dekle tako prilačnega na sebi, kje je dobila to samozavest, ali ima sploh tako ustvarjeno srce, kakor druga dekleta, da se je ne prime ljubezen do njega?

Ranjen ponos je vpil po maščevanju, ki je imelo namen: ukloniti jo na vsak način! Ej, to bi bilo sladko maščevanje, to bi se tajalo njegovo srce, kadar bi prevladal Micko, uklonil njen ponos, jo prikrojil po svojem, da bi bila vsa vneta zanj, da bi ji takoj vstajalo v srcu ljubosumje, če bi se prijazno nasmehnil kaki drugi!

Toda s kakimi sredstvi? S kljubovanjem ne, z ljubeznjivostjo ne — s čim torej?

Za zlomka — ta Micka! Bog jo razumi!

Tone je poyzdignil glavo in se ozrl na Micko, ki je gonila v prvi vrsti. Robec ji je zdrknul iz las na tilnik, na bogate kostanjeve lase in padla je jutranja rosa in se svetlikala na njih, hoja ji je bila prožna, nazaj se ni ozirala, gledala je na prej in zdajpazdaj malo udarila po enem ali drugem volu.

Bogve na kaj misli sedaj?

Pa da ji ni dolgčas sami!

Tako mlada, pa že tako resna!

Tako lepa, pa ne mara za družčino!

Čudež za vse, nedoumno bitje zlasti za njega!

(Dalje.)